

Gáti Dániel És Munkaszolgalatos Társai

Ezen a fényképen apám [Gáti (Grósz) Dániel] jobboldalt az első legfelül, a munkaszolgalatos társaival. Karcagon készülhetett a fénykép, mert innen vitték el apámat a többi zsidó férfival együtt.

A két háború közötti békebeli időben a Karcagon élő emberek imádták például az apámat. Nagyon-nagyon szerették, mert apám nagyon jó ember volt. Minden szegénynek segített. Például bejöttek a vásárlók az üzletbe, és ha nem volt pénzük, elvihették, amire éppen szükségük volt. Apám odaadta hitelbe, mert az illető megígérte, hogy ennyi meg ennyi időn belül aztán behozza az árát. Általában ez úgy jött be, amiről én tudok, hogy olyan kilencven százalékban kifizették. Az a tíz százalék meg nem volt érdekes mint veszteség. Egész más volt a világ abban az időben. Ezt nagyon jól tudom, hogy igenis szerették az apámat, mert őneki volt a legnagyobb üzlete Karcagon.

Apám üzletét becsukták, lepecsételték, és utána nem tudom, hogy mennyi időre rá, amikor mi a nagyanyámmal, anyámmal és a nővéremmel a gettóba mentünk, akkor vitték el apámat munkaszolgalatra.

Senki nem tudott előre semmit se. Még azt se tudtuk, hogy a németek be fognak jönni Magyarországra. Én ugye kicsi voltam, de a többiek, apámék sem tudtak semmit.

Az apám munkaszolgalatos idejéről nem tudok jóformán semmit. Árkot ástak, kiszolgálták a hadsereget. Rengetegen meghaltak, de apám visszajött.

Mikor hazajöttünk Theresienstadtból anyámékkal, akkor arra emlékszem csak, hogy az apám fogadott minket, mikor megérkeztünk oda, a ház elé. Valaki értesítette apámat, és már jött biciklivel. Az a meglepetés, hogy az egész család ott van, apámnak ez volt a legnagyobb élménye. Ez tényleg csoda volt, a mai napig isteni csodának tartom, amin keresztülment az egész család, hogy mindannyian megmaradtunk, nagyon kicsi volt az esélye.

Az apám megpróbálta aztán visszaszerezni az üzletet, de azt hiszem, abból nem lett semmi. Állami alkalmazott lett aztán. Az állam fizette, a kommunista időben ez volt. Otthagytuk Karcagot is.